

Góp ý cho bản dịch DDC 22/23

Chúng tôi rất hoan nghênh việc Thư viện Quốc gia Việt Nam đang tiến hành dịch DDC 22 sang tiếng Việt và sẽ cập nhật DDC 23 khi ấn bản này được công bố. Theo thoả thuận với OCLC, bản dịch tiếng Việt sẽ có phần mở rộng cho những mục liên quan đến Việt Nam để thuận lợi cho các thư viện khi phân loại tài liệu và tổ chức tìm tin.

Khung phân loại thập phân Dewey rút gọn ấn bản 14 đã được sử dụng và còn nhiều hạn chế cho việc phân loại chi tiết một số tài liệu, đồng thời cũng gây khó khăn cho việc phân loại một số tài liệu mang nội dung về Việt Nam. Theo công văn số 23/TVQG về việc mở rộng khung phân loại DDC 23, trong quá trình sử dụng DDC, nhiều thư viện đã mở rộng các đề mục để phù hợp với tình hình xử lý tài liệu. Điều này phần nào nảy sinh những trở ngại đối với việc chia sẻ nguồn lực thông tin trong và ngoài nước, cũng như ảnh hưởng lớn đến sự thống nhất sử dụng các chuẩn nghiệp vụ quốc tế ở Việt Nam.

Khi gặp khó khăn về xử lý tài liệu, chúng ta có thể tham khảo kí hiệu phân loại tài liệu này trên cơ sở dữ liệu của các thư viện khác xem có hợp lý không, đồng thời có văn bản kiến nghị đến Ban Điều hành dịch DDC 22/23 để đi đến thống nhất trong việc định ký hiệu phân loại.

Trong quá trình sử dụng khung phân loại DDC tại Thư viện Khoa học Tổng hợp Tp. Hồ Chí Minh, chúng tôi kết hợp DDC 14 và DDC 22 để phân loại tài liệu của thư viện. Trong quá trình áp dụng, chúng tôi tuân thủ theo đúng nguyên tắc sử dụng nên không tự mở rộng đề mục nào.

Đối với việc tiến hành dịch DDC 22 chúng tôi có một số ý kiến như sau:

I. Thuật ngữ:

- Các dân tộc Đông Nam Á

Gié – triêng - **Gié - Triêng**

(Ký hiệu 305.89593 trang 328).

II. Phần mở rộng:

1. Bảng 2: Các khu vực địa lý, và con người

Phần Việt Nam -597 theo tình hình hiện nay tỉnh Hà Tây sáp nhập vào Hà Nội. Vậy ở lần dịch này nên bỏ ký hiệu -59732 của Hà Tây, do chúng ta có 63 tỉnh thành.

2. Lịch sử Việt Nam: 959.7

.7 *Việt Nam

- .701 Từ sơ kỳ lịch sử tới năm 939
- .7011 Từ sơ kỳ lịch sử tới năm 258 trước CN.
- .7012 257-179 trước CN.
Bao gồm cả nước Văn Lang, Âu Lạc
- .7013 Thời kỳ Bắc thuộc, 179 trước CN. – 939 sau CN.
Nhà tiền Lý, 544-602
- .702 939-1945
- .7021 **Nhà Ngô, 939-944**
- .7022 **Nhà Đinh, 968-980**
- .7023 **Nhà Tiền Lê, 980- 1009**
- .7024 Nhà Lý, 1009-1225 - **Nhà Lý, 1010-1225**
- .7025 Nhà Trần, 1225-1400
- .7026 **Nhà Hồ và thời kỳ đô hộ của nhà Minh, 1400-1427**

- .70261 Nhà Hồ, 1400-1407
- .70262 **Thời kỳ đô hộ của nhà Minh, 1407-1427**
Bao gồm cả khởi nghĩa Lam Sơn, **1418-1428**
- .7027 **Nhà Hậu Lê, 1428-1788**
- .70271 **Nhà Lê Sơ, 1428-1527**
- .70272 **Nhà Mạc, 1527-1592**
- .70273 **Nhà hậu Lê và thế cuộc Nam Bắc triều, 1533-1788**
Bao gồm cả Trịnh – Nguyễn phân tranh, 1627- 1672; khởi nghĩa Tây Sơn, 1771-1802
Nhà Lê Trung Hưng, 1592-1788
- .7028 Nhà Tây Sơn, 1788-1802
Bao gồm cả đại phá quân Thanh, 1789
Xếp vào đây thời Vua Quang Trung, 1788- 1792
- .7029 **Nhà Nguyễn, 1802-1945**
- .703 **Thời cận đại, 1858-1945**
Thời Pháp thuộc, phong trào yêu nước, phong trào chống Pháp
- .7031 **1858-1930**
Pháp xâm lược Việt Nam và phong trào yêu nước
- .7032 **1930-1945**
Thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, phong trào chống Pháp và Cách mạng tháng Tám năm 1945
- .704 **1945-**
Xếp vào đây thế kỷ XX
- .7041 **Thời kỳ 1945-1954**
Cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp
Xếp vào đây chiến tranh Đông Dương, **1946- 1954**
- .7042 **1954-1975**
Cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ và thống nhất đất nước
- .70421 **1954-1961**
Chiến tranh chống đế quốc Mỹ
- .7043 **1961-1975**
Chiến tranh Việt Nam
- .70433 Sự tham gia của các nhóm... (giống như trong DDC 14)
- .7044 **1975-**
Thời kỳ thống nhất đất nước
- .70441 **1975-1986**
Thời kỳ thống nhất đất nước và đổi mới
- .70442 **1986- 2000**
Thời kỳ đổi mới
- .70443 **2000-**
Thế kỷ XXI
- 3. Thời kỳ Văn học Việt Nam**

Hiện nay các nhà nghiên cứu vẫn chưa thống nhất với nhau trong thời kỳ văn học. Do vậy, việc phân chia thời kỳ cũng gặp nhiều khó khăn. Theo chúng tôi văn học Việt Nam được phân theo các thời kỳ như sau:

Bảng thời kỳ

- 1 Thời kỳ đầu đến thế kỷ X
- 2 Thời kỳ trung đại: từ thế kỷ X đến cuối thế kỷ XIX
- 21 Thế kỷ X đến thế kỷ XV
- 22 Thế kỷ XVI đến giữa thế kỷ XVIII
- 23 Giữa thế kỷ XVIII đến 1858
- 24 Nửa sau thế kỷ XIX
- 3 Thời kỳ hiện đại: từ đầu thế kỷ XX đến nay
- 31 Từ đầu thế kỷ XX đến 1945
- 32 Từ 1945 đến 1975
- 33 Từ 1975 đến 2000
- 4 2000-

Chúng tôi hy vọng những đóng góp của mình cùng các đóng góp khác về khung DDC của các đồng nghiệp sẽ được Hội đồng DDC của Thư viện Quốc gia Việt Nam nghiên cứu, xem xét và đàm phán với cơ quan giữ bản quyền DDC (OCLC) để cho ra đời bản dịch DDC 22/23 tiếng Việt đáp ứng nhu cầu phân loại tài liệu hiện nay.

Khi đã có bản dịch tiếng Việt, Thư viện Quốc gia Việt Nam nên mở nhiều lớp tập huấn ở các cấp độ khác nhau, nhằm giúp làm cho DDC trở thành công cụ thân thiện và không thể thiếu được trong công tác phân loại ở các hệ thống thư viện Việt Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Dewey, Melvil. Khung phân loại thập phân Dewey và bảng chỉ mục quan hệ: ấn bản 14 = Abridged Dewey Decimal classification and relative index : edition 14. – H.: Thư viện Quốc gia Việt Nam, 2006.
2. Dương Quảng Hàm. Văn học Việt Nam. - Tp. Hồ Chí Minh: Trẻ, 2005.
3. Hội thảo Sơ kết 3 năm áp dụng khung phân loại DDC trong ngành Thư viện Việt Nam (Sapa, 22- 23/2009).
4. Huỳnh Công Bá. Lịch sử Việt Nam. - Huế: Thuận Hóa, 2008.

ThS. Huỳnh Trung Nghĩa

Thư viện KHTH Tp.HCM

Nguồn: Tạp chí Thư viện Việt Nam số 6(32) – 2011 (tr.9- 11)